

“Тасдиқ мекунам”

Директори Институти боғу тоқпарварӣ
ва сабзавоткории АИКТ, н.и.к.

Кароматов Ш.Ш.

« 04 » « 04 » соли 2025

Хулосаи

Шурои олимони Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории
Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон

Диссертатсияи Раҳимов Шодмон Давлатович дар мавзуи «Самаранокии истифодаи нуриҳои минералӣ дар кишти навҳои пиёзи барвақтӣ дар водии Вахш» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.09 – Сабзавотпарварӣ дар шӯбаи технологияи муосири сабзавоткории Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ иҷро шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Раҳимов Ш.Д. унвонҷӯи Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ ба шумор мерафт.

Раҳимов Шодмон Давлатович соли 2010 ба факултети боғдорӣ ва биотехнологияи кишоварзӣ ба ихтисоси меваю сабзавот ва ангурпарварӣ дохил шуда, онро соли 2013 бо ихтисоси олим агроном хатм намуд.

Номбурда бо фармоиши президенти АИКТ №07^а аз 15 марти соли 2018 ба ҳайси унвонҷӯи шӯбаи мевапарварӣ ва буттамевагиҳои Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ қабул карда шудааст.

Мавзуи кори диссертатсионӣ дар Шурои олимони Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ Протоколи №3 аз 15-уми марти соли 2018 тасдиқ гардидааст. Инчунин роҳбари илмии унвонҷӯ –Ахмедов Турсунбой Абдуллоевич доктори илмҳои кишоварзӣ, академики АИКТ, сарҳодими илмии шӯбаи технологияи муосири сабзавоткории Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ тасдиқ карда шудааст.

Раҳимов Ш.Д. имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанни таърих ва фалсафаи илм санаи 06.04.2021 бо баҳои 4 ва забони хориҷӣ (англисӣ) санаи 08.04.2021 бо баҳои 4 супоридааст.

Диссертатсияи Раҳимов Ш.Д. дар ҷаласаи шӯбаи технологияи муосири сабзавоткорӣ аз 28- уми апрели соли 2025, Протоколи №2 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи эродҳои гирифташуда барои гузаронидани пешдифоъ дар Шурои олимони Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ тавсия дода шудааст.

Дар натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Самаранокии истифодаи нуриҳои минералӣ дар кишти навъҳои пиёзи барвакътӣ дар водии Вахш» хулоса қабул карда шуд:

- мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва мухтавои диссертатсия:

Соҳаи таҳқиқоти мавзуи диссертатсионӣ сабзавотпарварӣ буда, мазмуни диссертатсия ва таҳқиқоти иҷрошуда ба шиносномаи ихтисоси 06.01.09 – Сабзавотпарварӣ мутобиқат мекунад.

- алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ:

Мавзуи диссертатсия ба Барномаи давлатии рушди Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020, ки 30.12.2015 №790 ва “Барномаи рушди соҳаи тухмипарварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои 2016-2020”, ки аз 20.10.2016с. №438 тасдиқ карда шудааст, алоқамандӣ дорад.

Инчунин таҳқиқотҳо дар доираи лоиҳаи фармоишии корҳои илмӣ таҳқиқотии шӯбаи технологияи муосири сабзавоткорӣ барои солҳои 2016-2020 дар мавзуи “Офаридану интиҳоби навъҳои серҳосилу баландсифати зироатҳои ва полезии ба тағйирёбии иқлим мутобиқ, тақмил додани технологияи парвариши онҳо дар Тоҷикистон”, РКД №0116 Т00623 иҷро гардидааст.

- мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он:

Дар асоси маводҳои диссертатсия 16- мақолаи илмӣ аз он: 5 - мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА – и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11 мақола дар маҷмуи маводҳои конференсия ва семинарҳои байналмиллалӣ ва ҷумҳуриявӣ ба нашр расонида шуданд, ки мазмуну мундариҷа ва мухтавои асосии таҳқиқоти мазкурро дар бар мегиранд.

- мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо:

Таҷрибаҳои саҳроӣ дар солҳои 2018-2021 аз ҷониби комиссияи апробатсионии Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ бо иштироки намояндагон аз АИКТ, Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур ва дигар муассисаҳои илмии АИКТ дидан намуда баҳогузорӣ карда шудааст. Натиҷаи апробатсияи таҷрибаҳои илмӣ ҳамасола дар Шурои олимони муассиса баррасӣ гардидааст. Дар вақти амали намудани таҳқиқоти илмӣ оид ба истифодаи нуриҳои минералӣ, фосфорӣ ва калийӣ дар хокҳои хокистарранги равшани ноҳияи Ҷайхуни вилояти Хатлон мавриди истифодабарӣ қарор доштанд. Натиҷаҳои ба

даст омада бо усули оморӣ коркард шудаанд. Мавзуъ, хулосаҳо ва пешниҳоди илман асоснок гардида, натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ тавассути наشري мақолаҳо ва баромаду маърузаҳо тасдиқ шудаанд.

- **сахми** Натиҷаи корҳои илмӣ таҳқиқотии унвончӯ соли 2024 дар хоҷагии деҳқонии “Аслам Ғаниев” ва хоҷагии деҳқонии “Зоирҷон” ноҳияи Ҷайхуни вилояти Хатлон дар майдони 11 гектар татбиқ карда шуда, аз ҷониби раёсати кишоварзии ноҳия санади татбиқ имзо ва муҳр карда шудааст.

довталаб дар иҷрои таҳқиқи диссертатсионӣ:

Саҳми шахсии муаллиф дар гузаронидани таҷрибаҳои саҳроӣ, озмоишӣ, муайян кардани таъсири нуриҳои минералии нитрогенӣ, фосфорӣ ва калийӣ, нашъунамои навъҳои пиёзи беҳӣ «Пешпазак», «Алдоба», «Тунис», ҳосилнокӣ, сифати ҳосил ва самаранокии иқтисодии истифодаи нуриҳо, шарҳи натиҷаҳои ба даст овардашуда, хулосабарорӣ, навиштани мақолаҳои илмӣ, ҳисоботҳо ва навиштани диссертатсия иборат мебошад.

Саҳми иштироки бевоситаи унвончӯ барои ба даст овардани натиҷаи таҳқиқот аз ҳаҷми умумии кор 85 %-ро ташкил медиҳад.

Мазмуни диссертатсия ва таҳқиқоти иҷрошуда ба шиносномаи ихтисоси 06.01.09. - Сабзавотпарварӣ мутобиқат дорад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 06.01.09-Сабзавотпарварӣ мутобиқат менамояд:

Банди 5. Омӯхтани таъсири нуриҳо оид ба баланд бардоштани ҳосилнокии зироатҳои сабзавотӣ бо роҳи истифодабарии онҳо. Дар истехсолот ҷорӣ намудани технологияи муносири парвариши зироатҳои сабзавотӣ, полизию картошка ва асосноккунии он барои ба даст овардани ҳосили баланду хушсифат.

Банди 8. Муайян намудани таъсири шароити хоку иқлими минтақа ба маҳсулноки ва ҳосилнокии зироатҳои сабзавотӣ, полизӣ ва картошка.

Банди 10. Асоснок намудани хусусиятҳои биологӣ навъҳои зироатҳои сабзавотӣ, полизӣ ва картошка, хусусиятҳои хоҷагидорӣ онҳо, вобаста ба ин асоснок намудани технологияи парвариши зироатҳои сабзавотӣ, полизӣ ва картошка дар шароити хоку иқлими минтақаҳои гуногун.

Диссертатсияи Раҳимов Ш.Д. аз муқаддима, 5 боб, 23 параграф, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзу ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 16- мақолаи илмӣ аз он: 5 - мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА – и назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11 мақола дар маҷмуи маводҳои конференсия ва семинарҳои байналмиллалӣ ва ҷумҳуриявӣ ба нашр расонида шудааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 3,6 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М] Рахимов Ш.Д. Оптимальные нормы и сроки внесения минеральных удобрений на осенне-зимних посевах репчатого лука / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов, Р.У. Эшонкулова // Доклады ТАСХН, 2020. -№2 (64). -С.39-42.

[2-М] Рахимов Ш.Д. Влияние технологии выращивания на урожайность лука репчатого в условиях Вахшской долины Таджикистана. / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов, Р.У. Эшонкулова // Известия НАНТ, 2021.-№ 2 (213). -С.70-76.

[3-М] Рахимов Ш.Д. Пути повышения плодородия почв при выращивании лука репчатого. / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов, Эшонкулова Р.У. // Кишоварз (Земледелец), 2022.-№1 (94), -С.36-37.

[4-М] Рахимов Ш.Д. Влияние минеральных удобрений на повышение плодородия почв под овощными культурами. / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов, Эшонкулова Р.У. // Известия НАНТ. 2022.-№ 1 (216), -С.79-83.

[5-М] Рахимов Ш.Д. Своевременное применение научной технологии и эффективное применение минеральных удобрений основа получения высокого урожая лука репчатого / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов // Известия НАНТ, 2022. -№3 (218). -С.115-121.

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар дигар нашрияҳо чопшуда:

[6-М] Рахимов Ш.Д. Экономический эффект от инновационной технологии выращивания репчатого лука в различных регионах Таджикистана / Т.А. Ахмедов, Р.У. Эшонкулова, Ш.Д. Рахимов // Материалы конференции прикладной науки республики «Инновационные технологии консервации и логистики плодоовощной продукции», Взгляд в будущее». Душанбе, 28.12.2019, –С.60-62.

[7-М] Рахимов Ш.Д. Зависимость урожая лука репчатого от минеральных удобрений в условиях Вахшской долины / Ш.Д. Рахимов, Т.А. Ахмедов, Р.У. Эшонкулова // Душанбе, 2020, -С.50-54.

[8-М] Рахимов Ш.Д. Изменение уровня агрохимических свойств почв и её плодородие от применение минеральных удобрений на овощных культурах / Рахимов Ш.Д., Ахмедов Т.А., Эшонкулова Р.У. // Материалы республиканской научно-практической конференции «Роль семеноводства в развитии картофельной отрасли», Душанбе, 2020. –С.44-49.

[9-М] Рахимов Ш.Д. Урожайность сортов репчатого лука в зависимости от применения минеральных удобрений / Рахимов Ш.Д., Ахмедов Т.А., // Материалы сборник научных трудов Международной практической конференции «Сельского хозяйства», 30. 04.2021, протокол №2, Украина Николаевская область. -С.79-80.

[10-М] Рахимов Ш.Д. Экологические особенности выращивания озимого раннеспелого сорта лука репчатого «Пешпазак» в Таджикистане / Рахимов Ш.Д., Ахмедов Т.А., Эшонкулова Р.У. // Научно-практическая конференция, Москва, 2021,-С.209-211.

[11-М] Рахимов Ш.Д. Агротехнология возделывания лука репчатого на юге Таджикистана / Рахимов Ш.Д., Эшонкулова Р.У. // Сборник статей по материалам международной научно-практической конференции 14.04.2022. Академия имени Т.С. Мальцева, Россия. - С.70-74.

[12-М] Рахимов Ш.Д. Эффективность использования минеральных удобрений при возделывании скороспелых сортов лука в Вахшской долине / Ш.Д. Рахимов // Сборник научных статей республиканской научно-практической конференции на тему «Развитие и применение современной технологической науки для развития садоводства и виноградарства». ТАУ им. Ш.Шотемур. Душанбе, 2022, -С.137-144.

[13-М] Рахимов Ш.Д. Использование удобрений при выращивании урожая раннего лука в Вахшской долине / Рахимов Ш.Д. // Республиканская научная конференция, посвященная международному десятилетию действий «Вода для устойчивого развития 2018-2040», «Вклад молодых ученых в развитие сельскохозяйственной науки, инноваций и технологий» 27.05.2022, г. Душанбе, -С.47-53.

[14-М] Рахимов Ш.Д. Эффективное использование минеральных удобрений при выращивании скороспелых сортов лука в Вахшской долине / Рахимов Ш.Д. // Материалы международной научно-теоретической конференции на тему «Использование инновационных методов повышения продуктивности плодовых деревьев, винограда, овощей и картофеля». Душанбе, 2022, -С.131-136.

[15-М] Рахимов Ш.Д. Эффективное применение минеральных удобрений под раннеспелых сортов репчатого лука в условиях Вахшской долины / Рахимов Ш.Д. // Международная научно-практическая конференция на тему «Прошлое, настоящее и перспективы овощеводства, картофелеводства, садоводства и виноградарства Таджикистана». Душанбе-2024. -С.86-91.

[16-М] Рахимов Ш.Д. Эффективное использование минеральных удобрений при выращивании сортов скороспелого лука в республике / Рахимов Ш.Д. Материалы Республиканской научной конференции

«Достижения молодых ученых по приоритетным направлениям развития аграрной науки», посвящённой 2020-2040 гг. «Двадцать лет изучения и развития естественных наук, математики в области науки и образования и международное десятилетие действий «Вода для устойчивого развития».- Душанбе, 2024. -С.47-53.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Раҳимов Шодмон Давлатович дар мавзуи «Самаранокии истифодаи нуриҳои минералӣ дар кишти навъҳои пиёзи барвақтӣ дар водии Вахш» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.09 – Сабзавотпарварӣ қори таҳқиқи анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Раҳимов Шодмон Давлатович дар мавзуи «Самаранокии истифодаи нуриҳои минералӣ дар кишти навъҳои пиёзи барвақтӣ дар водии Вахш» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.09 – Сабзавотпарварӣ бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионӣ дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласаи Шурои олимони Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ АИКТ санаи 04.07.2025 Протоколи №8 қабул гардидааст.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ - 11 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “тарафдор” – 11 нафар, “муқобил” – нест, “бетараф” – нест.

Раиси чаласа: н.и.к.

Котиби чаласа:



Кароматов Ш.Ш.

Шарипов Ш.И.

Имзоҳои Кароматов Ш.Ш. ва Шарипов Ш.И. - ро тасдиқ менамоям:
Сармутахассис оид ба кадрҳои Институти боғу тоқпарварӣ ва сабзавоткорӣ АИКТ



Музафарова М.Н.